

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Педагогічний факультет
Кафедра дошкільної та спеціальної освіти

НАВЧАЛЬНА ПРОПЕДЕВТИЧНА ПРАКТИКА

методичні рекомендації до організації та проведення
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності А2 Дошкільна освіта
денної та заочної форми навчання

УДК 378.147.091.33-027.22(072)(075.8)

Розглянуто та рекомендовано до друку науково-методичною радою Мукачівського державного університету, протокол № 8 від 25 квітня 2025 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри дошкільної та спеціальної освіти, протокол № 14 від 20 березня 2025 р.

Укладачі:

Черепаня Н.І. – к. пед. н., доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти;

Русин Н.М. – старший викладач кафедри дошкільної та спеціальної освіти;

Понго Л.Є. – головний спеціаліст управління освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Мукачівської міської ради

Рецензент: Горват М.В. - к. пед. н., доцент кафедри теорії та методики початкової освіти

Н15 Навчальна пропедевтична практика: Методичні рекомендації до організації та проведення для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта денної та заочної форм навчання / укладачі: Черепаня Н.І., Русин Н.М., Понго Л.Є. –Мукачево: МДУ, 2025. 60 с. (1,12 д.а.)

Посібник містить програму навчальної пропедевтичної практики, методичні рекомендації до завдань практики, перелік звітних матеріалів та взірці їх оформлення, практичні додатки з досвіду роботи на допомогу здобувачам-практикантам.

Рекомендовано для здобувачів першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форми навчання вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

©МДУ 2025

© Н.І.Черепаня, Н.М.Русин, Л.Є.Понго., 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ	6
2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	11
2.1. Організація навчальної пропедевтичної практики	11
2.2. Права та обов'язки здобувачів освіти під час проходження практики	13
2.3. Контроль за проходженням педагогічної практики	15
3. ЗМІСТ ТА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ	17
3.1. Зміст практики	17
3.2. Програма навчальної практики	32
4. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ ТА ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ	37
4.1. Перелік індивідуальної звітної документації	37
4.2. Контроль та оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти	38
4.3. Види діяльності та розподіл вагових коефіцієнтів	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44
ДОДАТКИ	47

ВСТУП

Навчальна пропедевтична (ознайомча) практика здобувачів спеціальності А2 Дошкільна освіта є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх педагогів, важливим етапом їх професійного зростання.

Формування професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільних навчальних закладів у процесі навчальної пропедевтичної практики – досить відповідальний етап становлення професіонала, який передбачає процес входження в професію та приводить до професійного та особистісного зростання здобувача, до готовності майбутнього вихователя до наукової і професійно-педагогічної діяльності.

Проходження практики здобувачами спеціальності А2 Дошкільна освіта відбувається згідно Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Мукачівського державного університету, розробленого на підставі Закону України «Про вищу освіту», наказу Міністерства освіти України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», інших нормативно-правових актів України, Статуту Мукачівського державного університету, Положення про організацію освітнього процесу в Мукачівському державному університеті, інших локальних нормативних актів Мукачівського державного університету.

Навчальна пропедевтична практика має здійснюватись в умовах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності, а саме в закладах дошкільної освіти.

Організація навчальної пропедевтичної практики починається на 2 курсі навчання здобувачів. Під час проходження навчальної пропедевтичної практики відбувається знайомство з професійною діяльністю працівників закладу дошкільної освіти, здобувачі самостійно проводять режимні процеси в першу і другу половину дня, а також різні види ігор.

Навчальна пропедевтична практика складається з двох компонентів:

- педагогічний компонент проходження пропедевтичної практики передбачає адаптацію здобувачів вищої, в сферу діяльності закладів дошкільної освіти, ознайомлення з професійною діяльністю вихователя та інших працівників закладу, отримали інформацію щодо історії різних типів закладів дошкільної освіти та змістом і напрямками роботи.;

- соціально-педагогічний компонент проходження практики передбачає ознайомлення здобувачів із посадовими обов'язками працівників закладу дошкільної освіти, обладнанням для різних видів діяльності дітьми дошкільного віку.

Практика сприяє позитивній адаптації здобувачів вищої освіти до обраної професії.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ

Метою практики є: формування у здобувачів цілісного уявлення про: сучасний заклад дошкільної освіти, організацію освітньо-виховного процесу, професійну діяльність тих, хто забезпечує організацію педагогічного процесу: завідувача, методиста, вихователів, музичного керівника, практичного психолога, помічника вихователя, а також тих осіб, хто забезпечує повноцінне функціонування освітнього закладу, зокрема, медичних працівників, працівників харчоблоку, іншого обслуговуючого персоналу.

Організація пропедевтичної практики здобувачів спрямована на закріплення їхньої мотивації щодо вибору професії вихователя ЗДО, пізнавальної активності в опануванні майбутньою професією.

Даний вид практики проводиться у третьому семестрі, а її тривалість, згідно з робочим навчальним планом, складає чотири тижні.(6 кредитів)

Завдання навчальної пропедевтичної практики:

1. Формування професійного інтересу до педагогічної діяльності вихователя ЗДО.

2. Ознайомленн здобувачів із формами, методами та змістом роботи у закладі дошкільної освіти.

3. Вивчення специфіки роботи вихователя (функції та професійні обов'язки педагога закладу дошкільної освіти).

4. Формування вміння спостерігати за роботою вихователя, помічника вихователя, дітьми.

5. Формування вміння вести записи спостережень, опрацьовувати, узагальнювати інформацію, отриману під час

спостережень, повно та правильно відображати її у щоденнику практики.

6. Мотивувати здобувачів до розвитку професійно -значущих якостей, формування стійких моральних поглядів на професію вихователя, бажання працювати в закладі дошкільної освіти;

Здобувачі освіти повинні **знати:**

1. Структуру педагогічної діяльності та педагогічних компетенцій, професійно важливі якості особистості педагога; усвідомлює особливості професійно-педагогічної діяльності та особистості педагога в контексті сучасності.

2. Знати основні конституційні закони та інші нормативно-правові документи, що регулюють відносини в рамках освітнього процесу; мети, сутність, завдання і зміст педагогічної діяльності, основні функції, права, обов'язки і відповідальність вихователя дошкільної освітньої організації, правові норми реалізації педагогічної діяльності та освіти.

3. Знати методи виховання і духовно-етичного розвитку вихованців в освітній діяльності, особливості виховного процесу в ЗДО.

4. Знати основні способи організації конструктивної взаємодії педагога з дітьми дошкільного віку, батьками, колегами соціальними партнерами в освітніх установах і в родині

В процесі навчальної практики здобувачі освіти-практиканти повинні **вміти:**

1. Використовувати засвоєні знання у практичній діяльності. аналізувати процесуальну і результативну сторону педагогічної діяльності, в тому числі - власної

2. Орієнтуватися в системі українського законодавства; самостійно працювати з рекомендованою літературою та джерелами;

3. Застосувати методики, спрямовані на забезпечення якості освітнього процесу, проектувати виховний простір відповідно вимог Закону України «Про дошкільну освіту».

4. Враховувати в педагогічній взаємодії особливості індивідуального розвитку дітей; використовувати прийоми і навички продуктивного спілкування з різними суб'єктами педагогічного процесу.

У процесі практичної підготовки здобувачі освіти повинні набути такі основні загальні та професійно-педагогічні компетентності.

Інтегральна: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові компетентності)

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-4 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

Компетентності за професійним стандартом:

ЗК-02. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня
(соціальна компетентність)

A1.2 Здатність до цілепокладання, самоорганізації та підготовки до здійснення освітнього процесу

A2.1 Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти державною мовою

A2.2 Здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до запитів та потреб здобувачів освіти

A2.3 Здатність організовувати ігрову (провідну) і інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною

B1.1 Здатність до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії

B2.1 Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТАКЕРІВНИЦТВО НАВЧАЛЬНОЮ ПРОПЕДЕВТИЧНОЮ ПРАКТИКОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

2.1. Організація навчальної пропедевтичної практики

Навчальна пропедевтична практика проводиться в третьому семестрі (ДФН) і четвертому тому семестрі (ЗФН). Базою практики є ЗДО м. Мукачево та Закарпатської області.

Перед початком практики кафедрою дошкільної та спеціальної проводиться аналіз рівня готовності здобувачів освіти до практики у формі методичного допуску, метою якого є аналіз рівня педагогічних знань та практичних навичок роботи з дітьми дошкільного віку та вихователями ЗДО, а також накопичення здобувачами освіти методичного матеріалу для практики.

Проводиться настановча конференція — в очному або дистанційному форматі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій з авторизованим доступом: технологій дистанційного навчання з використанням Навчального порталу МДУ, відеоконференцій на платформах Teams, Zoom, Skype тощо). У ході наради здобувачів вищої освіти ознайомлюють із цією програмою практики: метою і завданнями, послідовністю і змістом діяльності практиканта, формами звітної документації, критеріями оцінювання тощо. Визначаються бази та керівники практики

Режим роботи здобувачів освіти під час практики визначається керівниками практики та узгоджується з правилами внутрішнього розпорядку бази практики.

Здобувач освіти-практикант призначається в один із закладів дошкільної освіти, у якому він працює протягом усього періоду практики за планом.

Тривалість робочого дня здобувача освіти-практиканта – 4 години протягом дня.

На період практики в кожній підгрупі здобувачів освіти призначається староста, який веде облік відвідування здобувачів освіти практики, організовує і координує роботу підгрупи, виконує доручення керівника практики, методистів, адміністрації і працівників базового навчального закладу чи установи щодо організації і перебігу практики, інформує здобувачів освіти про консультації, семінари.

Послідовність реалізації завдань практики здобувач освіти визначає в індивідуальному плані проходження практики. Він складається у перші дні практики, схвалюється викладачем-методистом від навчального закладу та керівником від бази практики (завідуючою (директором), методистом). Кожен здобувач освіти працює відповідно до свого індивідуального плану.

Протягом педагогічної практики практиканти ведуть щоденник педагогічних спостережень, у якому фіксують інформацію, необхідну для виконання завдань практики, висвітлюють хід їх виконання (згідно індивідуального плану проходження практики), в тому числі й роботу з вивчення та аналізу документації вихователя групи. Матеріали щоденника використовують для звіту про виконану під час практики роботу.

Педагогічна практика завершується підсумковою конференцією. У ході конференції здобувачі освіти звітують про свою роботу під час практики, дають узагальнений аналіз її результатів, обмінюються досвідом у формі презентації перебігу практики, обговорюють причини труднощів та висловлюють

пропозиції щодо покращення практичної підготовки здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності.

2.2. Права та обов'язки здобувачів освіти під час проходження практики

Здобувач освіти-практикант **має право:**

- до початку практики отримати у навчальному закладі всі необхідні організаційно-методичні матеріали та консультацію щодо їх оформлення;
- вносити пропозиції щодо методичного забезпечення практики;
- одержувати від керівників консультації щодо організації і проведення різних видів і форм роботи в ролі директора і методиста;
- на продовження терміну походження педагогічної практики при наявності поважних причин та відповідних документів, що їх підтверджують.

Здобувач освіти-практикант **зобов'язаний:**

- своєчасно прибути на місце практики і приступити до роботи;
- дотримуватись трудової дисципліни, правил трудового розпорядку, техніки безпеки та інших норм;
- проводити роботу на місці практики згідно з отриманим завданням у режимі роботи ЗДО;
- регулярно відвідувати керівника практики від ЗВО у дні його консультацій на кафедрі;
- виконати поставлені завдання у повному обсязі відповідно до програми практики та рекомендацій від ЗВО та ЗДО;
- нести відповідальність за якість виконуваної роботи;

- вчасно і на належному рівні оформити звітну документацію та скласти звіт з практики;
- захистити звіт практики у визначений термін.

До практики допускаються здобувачі освіти які:

- до початку практики отримали у навчальному закладі всі необхідні організаційно-методичні матеріали та консультацію щодо їх оформлення;
- пройшли інструктаж з техніки безпеки та з питань охорони життя і здоров'я дітей;
- розробили папку-скарбничку з конспектами різних заходів з вихователями ЗДО;
- пройшли медичний огляд.

Після отримання допуску здобувачі освіти отримують направлення на педагогічну практику в ЗДО, де працюють на посаді здобувача освіти-практиканта. Кожний практикант закріплюється на час практики за директором і методистом.

Здобувачі освіти-практиканти повинні мати з собою такі документи:

- медичну книжку чи довідку з печаткою про допуск до роботи;
- направлення на педагогічну практику;
- методичні матеріали.

2.3. Контроль за проходженням навчальної практики

Контроль за проходженням навчальної пропедевтичної практики організовує кафедра дошкільної та спеціальної освіти, керівники практики перевіряють документацію здобувачів освіти, консультують їх, надають методичну допомогу.

Безпосередній контроль за роботою практикантів здійснює викладач кафедри, який здійснює керівництво практикою і вихователь-наставник від ЗДО.

Обов'язки керівника практики від ЗВО полягають у:

- наданні оцінки стану та відповідності баз практики основним вимогам, що пред'являються ЗВО до них, та визначенні рівня готовності їх для прийняття здобувачів освіти;
- забезпеченні проведення комплексу організаційних заходів перед відправленням здобувачів освіти на практику, забезпечення здобувачів освіти необхідними документами: щоденником практики та програмою практики;
- складанні графіка виконання програми практики;
- забезпеченні завданнями щодо збирання практикантами матеріалів для виконання наукових досліджень;
- проведенні регулярних (згідно зі складеним і затвердженим графіком) консультацій;
- контролюванні дотримання термінів виконання завдань із практики, їх корегування при необхідності та складання звітів;
- перевірці звітів з практики і допуску їх до захисту;

- організуванні роботи комісії, що створюються на кафедрі для захисту звітів з практики;

Керівництво здобувачами освіти-практикантами на робочих місцях здійснюється керівниками та провідними фахівцями організації, які мають повну вищу освіту

Основні обов'язки керівників практики від ЗДО – об'єкта практики

- організування робочого місця та створення необхідних умов для проходження практики; забезпечення здобувачів освіти необхідною інформацією про діяльність ЗДО;
- залучення здобувачів освіти-практикантів до активної участі у роботі,
- забезпечення необхідними методичними матеріалами та технічними засобами;
- контроль за виконанням як окремих завдань, так і всієї програми практики в цілому;
- перевірка підсумкового звіту здобувача освіти та оформлення відгуку.

3. ЗМІСТ ТА ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ (ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ) ПРАКТИКИ

3.1.Зміст практики

Практика педагогічна (організаційно-методична)	Напрям, спеціальність, ОС	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 6 Модулів: 1 Змістових модулів: 3 Загальна кількість годин: 180	Шифр та назва напряму: 01 Освіта / Педагогіка Шифр та назва спеціальності: А2 Дошкільна освіта Перший (бакалаврський) рівень	Обов'язковий Рік підготовки: 2 Семестр: 3 Практична робота: Самостійна та індивідуальна робота: 180 Вид контролю: диференційований залік

Зміст практики

Робота здобувача під час практики полягає у виконанні завдань, передбачених планом:

1. Спостереження за роботою вихователя й діяльністю дітей упродовж першої чи другої половини дня.

2. Надання допомоги вихователеві, за бажанням та згодою вихователя як керівників практики, самостійна робота з дітьми в ролі вихователя (під керівництвом вихователя та вихователя-методиста ЗДО).

3. Виконання визначеного програмою завдання, розрахованого на один день практики. Кожне завдання оформляється на окремих аркушах і додається до звітної документації.

4. Фіксування й аналіз виконаної роботи в щоденнику.

5. Підготовка звітних матеріалів. Завдання, вказані у програмі практики, рівномірно розподіляються протягом періоду проходження практики студентами з поступовим ускладненням

Змістовий модуль 1. (змістовний теоретичний). Заклад дошкільної освіти як освітній заклад, його структура та функції. Організація освітнього процесу у різних вікових групах ЗДО.

Дні 1 – 2

Мета: ознайомлення із ЗДО, який є базою практики, групою.

Завдання:

1. Знайомство з адміністрацією закладу дошкільної освіти, його структурою. Відображення цього етапу практики в щоденнику за схемою:

– штатний розпис, кількість і наповнюваність груп, режим роботи, режим харчування;

–знайомство із функціональними обов'язками працівників ЗДО;

–реалізація вікового принципу в організації життя і діяльності дітей в установі.

2. Ознайомитися з закладом дошкільної освіти , його типом, організацією діяльності, функціями, які він виконує (педагогічний супровід завідувача ЗДО).

3. Ознайомитися з організацією педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти, плануванням його роботи (педагогічний супровід методиста ЗДО).

4. Екскурсія по закладу дошкільної освіти .

5. Знайомство з вихователем, дітьми закріпленої групи. Запис у щоденнику даних про вихователя (прізвище, ім'я, по батькові, освіта, стаж роботи), списку дітей, режиму роботи групи

Методичні рекомендації.

1. Здобувачі в перший і другий день практики знайомляться з ЗДО: бесіда із завідуючою або старшим вихователем, екскурсія по ЗДО, розподіл по групах.

2. Знайомляться з організацією педагогічного процесу в конкретній віковій групі: здобувачі розмовляють з педагогами, знайомляться з дітьми (зміст розмов довільний), встановлюють позитивні відносини з дітьми в групі.

3.Оцінюють стан предметно-розвиваючого середовища, використовуючи критерії оцінки.

В якості центрів розвитку в групі можуть бути:

- куточок для рольових ігор;
- книжковий куточок;
- зона для настільно-друкованих ігор;
- виставка (дитячого малюнка, дитячої творчості, виробів народних майстрів і т. п.);

- куточок природи (спостережень за природою);
 - спортивний куточок;
 - куточок для ігор з піском;
 - ігровий куточок (з іграшками, будівельним матеріалом);
 - куточки для різноманітних видів самостійної діяльності дітей
- конструктивної, образотворчої, музичної та ін .;
- ігровий центр з великими м'якими конструкціями (блоки, будиночки, тунелі та ін.) для легкої зміни ігрового простору.

У груповій кімнаті необхідно створити умови для самостійної рухової активності дітей: передбачити площу, вільну від меблів та іграшок, забезпечити дітей іграшками, що спонукають до рухової ігрової діяльності (м'ячі, обручі, скакалки), міняти іграшки, стимулюючи рухову активність, декілька разів в день.

Змістовий модуль 2 (змістовний практичний).
Педагогічний колектив, медичний та обслуговуючий персонал, їх функціональні обов'язки.

Дні 3 – 4

Мета: посадовими обов'язками працівників ЗДО, з розвивальним предметним середовищем ЗДО

Завдання:

1. Ознайомитися з посадовими обов'язками методиста ЗДО, переліком його функціональних обов'язків.
2. Ознайомитися з роботою практичного психолога, музичного керівника.
3. Ознайомитися з роботою обслуговуючого персоналу.
4. Ознайомитися з роботою ЗДО з батьками вихованців.
5. Ознайомлення з розвивальним предметним середовищем ЗДО.

Методичні рекомендації.

Ознайомлення з розвивальним предметним середовищем ЗДО у послідовності:

1) методичний кабінет, його наповнюваність, зокрема й матеріалами, необхідними для організації життєдіяльності дітей 2 – 4-річного віку;

2) спортивна та музична зали, басейн;

3) допоміжні приміщення (медичний кабінет, кабінет фізпроцедур, кабінет психолога, кабінет логопеда, пральня, кухня тощо).

4) групове приміщення та його обладнання;

5) ділянка ЗДО та групи.

Аналізуючи предметно-просторове середовище ЗДО, зробити висновок про те, чи реалізуються у ньому принципи побудови розвивального середовища, які спрямовані на всебічний розвиток дитини, збереження її здоров'я.

Сфотографувати окремі фрагменти оформлення групового приміщення, ділянки групи, які, на погляд студента-практиканта, що найбільшою мірою відповідають вимогам до організації життєдіяльності дітей в ЗДО.

Фіксування й аналіз виконаної роботи в щоденнику.

Підготовка звітних матеріалів.

Дні 5 – 6

Мета: ознайомлення з документацією, яку оформляє вихователь групи, де студентпрактикант проходить практику, вивчення видів обов'язкового планування роботи в ЗДО.

Завдання:

1. Спостереження за роботою вихователя й діяльністю дітей упродовж першої чи другої половини дня.

2. Надання допомоги вихователеві, за бажанням та згодою вихователя ка керівників практики, самостійна робота з дітьми в ролі вихователя (під керівництвом вихователя та методиста ЗВО)

3. Ознайомитися з професією вихователя у практичному вимірі (спостереження за роботою вихователя у різних вікових групах: організація режимних процесів, спілкування та взаємодія з дітьми та їхніми батьками).

4. Здійснити хронометраж діяльності вихователя та його помічника щодо організації режимних процесів за схемою:

5. Ознайомитися з роботою помічника вихователя у практичному вимірі (спостереження за роботою помічника вихователя у різних вікових групах).

Час	Режимний процес	Діяльність вихователя	Діяльність дітей	Діяльність помічника вихователя
------------	------------------------	------------------------------	-------------------------	--

Методичні рекомендації.

1. Аналіз змісту роботи вихователя протягом першої і другої половини дня, зробити хронометраж його діяльності. Як і в чому проявляється співробітництво вихователя і помічника вихователя. В результаті спостереження студенти заповнюють таблицю, аналізують її, роблять висновки про особливості умов, які створюються вихователями та їх помічниками для виховання, навчання і розвитку дитини.

2. Спостереження і аналіз режиму дня за схемою:

1. Чи відповідає режим дня програмі?

2. Розпорядок життя дітей по режиму дня:

- організація прийому: де проводиться, настроїв дітей, чим зайняті діти;

- організація харчування в режимі дня;

- фізичне виховання в режимі дня (ранкова гімнастика, фізкультурні заняття, рухливі ігри, прогулянка, сон);

- місце гри в режимі дня;

3. Створення в дитячому садку умов виконання режиму:

- чи злагоджено працюють вихователь і помічник вихователя?
- чи працює вихователь згідно плану, чи чергує активну діяльність з відпочинком?
- чи організовано проводяться режимні процеси?
- ставлення дітей до режимних процесів;
- виховання дітей під час проведення режимних процесів.

Дні 7 – 8

Мета: здійснення спостереження за дітьми різних вікових груп в умовах ЗДО.

Завдання:

1. Здійснити спостереження за дітьми різних вікових груп в умовах ЗДО: діти у різних видах діяльності, спілкування з вихователем і однолітками, особливості поведінки, емоційний стан тощо за схемою:

Чим займаються діти?	Як вихователь спілкується з дітьми	Як діти спілкуються між собою?	Особливості поведінки дітей, їх емоційний стан?
-------------------------------------	---	---	--

2. Переписати режим роботи різних вікових груп. Зробити їхній порівняльний аналіз, визначити відповідність віковим особливостям дітей.

Дні 9 – 10

Мета: вивчення освітньо-методичного забезпечення виховного процесу в групі, де здобувач-практикант проходить практику.

Завдання:

1. Спостереження за роботою вихователя й діяльністю дітей упродовж першої чи другої половини дня.

2. Надання допомоги вихователеві, за бажанням та згодою вихователя ка керівників практики, самостійна робота з дітьми в ролі вихователя (під керівництвом вихователя та методиста ЗВО).

3. Виконання визначеного програмою завдання.

Методичні рекомендації.

Вивчення освітньо-методичного забезпечення виховного процесу в закріпленій групі Проаналізувати наочні посібники, які найчастіше використовуються в практиці роботи вихователя.

Виготовити аналоги тих, які, на погляд здобувача-практиканта, є найбільш вдалими.

Скласти інструкцію для їх використання.

1. Фіксування й аналіз виконаної роботи в щоденнику.

2. Підготовка звітних матеріалів.

Дні 11 – 12

Спостереження за різними формами освітньої діяльності з дітьми.

Завдання:

1. Спостереження за різними формами освітньої діяльності з дітьми: організована освітня діяльність , дидактична гра, індивідуальна робота, організація експериментування, проектна діяльність, спостереження.

2. Зробити фотозапис організованої освітньої діяльності.

Методичні рекомендації:

Зробити фотозапис організованої освітньої діяльності (по пізнавальному розвитку, соціально-моральному розвитку, розвитку мовлення, фізичному розвитку, художньо-естетичному розвитку на вибір), потім проаналізувати її за схемою:

- чіткість визначення програмного змісту, вирішення виховних завдань;
- структура: початок, перебіг, кінець;
- прийоми навчання, активізація мовлення, мислення, уваги;
- використання наочного матеріалу;
- мова вихователя, чіткість вказівок дітям, прийоми виправлення помилок у мовленні дітей;
- активність дітей;
- індивідуальний підхід до дітей.

Підготувати і провести з підгрупою дітей одну з форм організованої освітньої діяльності

Дні 13 -14

Мета: спостереження й організація ігрової діяльності дітей.

Завдання:

1. Спостереження за роботою вихователя й діяльністю дітей упродовж першої чи другої половини дня.
2. Надання допомоги вихователеві, за бажанням та згодою вихователя ка керівників практики, самостійна робота з дітьми в ролі вихователя (під керівництвом вихователя та методиста ЗВО).

Методичні рекомендації:

Проаналізувати спостереження за ігровою діяльністю дітей, користуючись схемою:

- види ігрової діяльності дітей відповідно до вікових особливостей у ЗДО;
 - умови, необхідні для організації ігрової діяльності дитини; – особливості організації предметно-ігрового середовища для відповідного віку;
 - прийоми керівництва ігровою діяльністю дітей.
- Скласти власні ігри й провести їх у групі.

Описати результати проведеної роботи.

1. Фіксування й аналіз виконаної роботи в щоденнику.
2. Підготовка звітних матеріалів.

Дні 15 -16

Мета: спостереження за організацією і керівництвом творчими іграми дітей (в 1 і 2 половину дня).

Завдання:

- 1.Спостереження за різними творчими іграми дітей в першу і другу половину дня.
- 2.Зробити фотозапис.
3. Організація і самостійне проведення сюжетно-рольової гри.

Методичні рекомендації:

Проаналізувати підсумки спостережень:

- які види творчих ігор зустрічаються частіше в самостійній діяльності дітей;
 - які види діяльності відображають діти в сюжетно-рольових іграх;
 - яка структура сюжетів гри;
 - які ролі виконують діти в грі;
 - які прийоми керівництва грою використовує педагог.
- Залучитися до дитячої гри, дати відповідь на питання:
- чи вдалося гармонійно включитися в гру, не порушивши її;
 - чи вдалося вам граючи з дітьми виконати правило: «Ніколи не фантазуй за дітей!»;
 - як ставилися до вас діти як до партнера по грі?

Дні 17

Мета: спостереження за проведенням прогулянки.

Завдання:

1.Спостереження прогулянки.

2.Проаналізувати структурні компоненти прогулянки.

3.Зробити фотозапис.

Методичні рекомендації:

В ході проведення прогулянки звернути увагу і відобразити в щоденнику практики такі моменти:

- Чи всі частини прогулянки відповідають даному віку.

- Яка структура даної прогулянки.

- Організація дітей на прогулянці.

- Методика спостереження. Чи вдало обраний об'єкт спостереження, чи всім дітям видно?

- Ставлення дітей до спостережень: інтерес, активність, байдужість.

- Керівництво працею, використовувані прийоми, ставлення дітей до праці.

- Методика проведення рухливої гри. Як повідомила вихователь про проведення гри, правила? Який основний рух розвивався в грі? Як обраний провідний, які атрибути використовувалися в грі.

- Організація сюжетно-рольової гри.

- Індивідуальна робота.

- Організованість дітей, вміння знайти собі заняття.

- Наявність виносного матеріалу, його використання.

Брати активну участь в організації прогулянки, провести з дітьми рухливу гру, поговорити з дітьми, використовувати художнє слово, організувати самостійну діяльність дітей.

Дні 18

Мета: спостереження за організацією самостійної діяльності дітей дошкільного віку.

Завдання:

1. Спостереження за роботою вихователя й діяльністю дітей упродовж першої чи другої половини дня.

2. Надання допомоги вихователеві, за бажанням та згодою вихователя ка керівників практики, самостійна робота з дітьми в ролі вихователя (під керівництвом вихователя та методиста ЗВО).

3. Виконання визначеного програмою завдання.

Методичні рекомендації:

Оберіть одну дитину для спостереження за її діяльністю.

У процесі аналізу акцентувати увагу на таких проблемах організації самостійної діяльності дітей відповідного віку:

–значення правильно організованої самостійної діяльності дітей;

–види діяльності дітей дітей у закладі дошкільної освіти; – умови, необхідні для організації самостійної діяльності дитини;

–прийоми керівництва самостійною діяльністю дітей.

Скласти власні завдання для самостійної діяльності дитини, за якою ведеться спостереження.

Описати результати проведеної роботи.

1. Фіксування й аналіз виконаної роботи в щоденнику.

2. Підготовка звітних матеріалів.

Дні 19

Мета: здоров'язберігальне спрямування роботи ЗДО.

Завдання:

1. Спостереження за роботою вихователя й діяльністю дітей упродовж першої чи другої половини дня.

2. Надання допомоги вихователеві, за бажанням та згодою вихователя ка керівників практики, самостійна робота з дітьми в ролі вихователя (під керівництвом вихователя та методиста ЗВО).

3. Виконання визначеного програмою завдання

Методичні рекомендації:

Проаналізувати здоров'язберігальне середовище групи, ЗДО (гігієнічні умови життя і діяльності, організація раціонального харчування, сну, перебування на свіжому повітрі), а також засоби активного впливу на організм дитини (загартувальні процедури,

Розробити і провести у групі ранкову гімнастику для дітей відповідного віку.

Фіксування й аналіз виконаної роботи в щоденнику, її аналіз.

Підготовка звітних матеріалів.

День 20

Мета: Самостійне проведення режимних процесів в першу половину дня

Завдання:

1. Підготовка практиканта до проведення роботи з дошкільниками.

2. Змістовність роботи в ранкові години.

3. Які методи та прийоми використовувались з метою формування культурно-гігієнічних навичок у дітей певного віку?

4. Роль наочного матеріалу в процесі проведення ігрової діяльності дошкільників.

5. Вміння правильно пояснити правила гри, організувати трудову діяльність.

Методичні рекомендації:

Скласти план-конспект режимних процесів в першу половину дня відповідно календарно-тематичного плану вихователя.

Опрацювати відповідну методичну літературу.

Підготувати наочний матеріал.

День 21

Мета: Самостійне проведення режимних процесів в першу половину дня

Завдання:

1. Підготовка конспекту та матеріалів для проведення роботи з дітьми.

2. Ефективність методики організації роботи в другу половину дня.

3. Роль наочності та інвентарю в досягненні результату в процесі трудової діяльності

Використані видів діяльності на прогулянці та вечірні години.

Методичні рекомендації:

Скласти план-конспект режимних процесів в першу половину дня відповідно календарно-тематичного плану вихователя.

Опрацювати відповідну методичну літературу.

Підготувати наочний матеріал.

Змістовий модуль 3 (контрольно-оцінювальний). Контроль за виконанням програми практики здобувачами.

Завдання:

1. Оформити щоденник спостережень.

2. Написати педагогічні роздуми «Діти дошкільного віку моїми очима». Відзначте ваше особисте враження від спостережень за дітьми. Дайте відповідь на питання: які вони, діти дошкільного віку (їх фізичний стан, мовленевий розвиток, що знають, що вміють, емоційний стан, як спілкуються тощо? (до 30 балів) (на аркушах формату А 4).

3. Підготувати письмову відповідь на питання: що дала вам пропедевтична) практика в дошкільному навчальному закладі? (записати у щоденнику практики, в кінці щоденних спостережень).

4. Підготувати колективну (від кожного дошкільного навчального закладу) медіапрезентацію про своє перебування на

практиці (відобразити своє враження від данного виду практики, виконання завдань практики).

Методичні рекомендації:

На педраді в закладі дошкільної освіти здобувачі діляться своїми враженнями від практики, аналізують свою готовність до вирішення професійних завдань, слухають поради і рекомендації вихователів і старшого вихователя, керівника практики.

Оформлення звіту про роботу в період практики.

Тематика виступів на підсумковій конференції (на вибір)

Педагогічні умови виховання дітей,

Пізнавальний розвиток дошкільнят,

Керівництво грою дошкільнят,

Технології навчання і виховання дітей дошкільного віку і т.п.

На конференцію кожна підгрупа готує також творчий звіт про проходження першої практики в ЗДО (газета, вірші, драматизація, пісня і т.п.).

3.2. Програма навчальної пропедевтичної практики

3 семестр

№	Зміст роботи	Завдання для спостереження та аналізу
	Настановча конференція	1. Ознайомлення з завданнями та програмою педагогічної практики в дошкільних групах 2. Оформлення документації для проходження практики
1-2	Знайомство з керівником ЗДО та базою практики, групою	1. Знайомство з керівником від бази практики, його посадовою інструкцією. 2. Спостереження за роботою директора, складання циклограми його робочого дня. 3. Вивчення і аналіз установчих та організаційних документів. 4. Знайомство з вихователем і групою.
3	Ознайомлення з посадовими обов'язками методиста, практичного психолога, музичного керівника	1. Знайомство з персоналом ЗДО, його посадовими інструкціями та документацією, оснащенняю кабінетів 2. Спостереження за діяльністю працівників дошкільного закладу 3. Вивчення системи роботи та документації ЗДО з охорони праці та безпеки життєдіяльності.
4	Ознайомлення з розвивальним	1. Методичний кабінет, його наповнюваність. 2. Спортивний та музичний зали.

	предметним середовищем ЗДО	3.Ділянка закладу дошкільної освіти. 4. Обладнання приміщень, їх використання 5.Наявність інформаційних куточків, їх зміст. 6. Електроні інформаційні ресурси ЗДО. 7.Організація освітньо-розвивального середовища в ЗДО у кожній віковій групі
5-6	Знайомство з документацією групи, вивчення видів планування	1.Знайомство з документацією, яку оформляє вихователь. 2. Спостереження за роботою вихователя й діяльності дітей. 3. Здійснити хронометраж діяльності вихователя та його помічника щодо організації режимних процесів.
7-8	Спостереження за дітьми різних вікових груп	1.Спостереження за дітьми різних вікових груп. 2.Переписати режим роботи різних вікових груп. 3.Зробити порівняльний аналіз режимів, визначити відповідність віковим особливостям дітей.
9-10	Вивчення освітньо-методичного забезпечення освітнього процесу в групі	1.Спостереження за роботою вихователя в першу і другу половину дня. 2.Проаналізувати наочні посібники. 3.Виготовити аналоги посібників.

11 - 12	Спостереження за різними формами освітньої діяльності з дітьми	1.Спостереження за організованою освітньою діяльністю дітей. 2. Проаналізувати різні види занять. 3.Охарактеризувати методи і прийоми роботи в процесі проведення заняття. 4.Охарактеризувати відповідність завдань віку дітей.
13	Спостереження й організація ігрової діяльності дітей.	1. Спостереження за організацією і керівництвом дидактичними іграми. 2. Організація рухливих ігор напротязі дня. 3. Проаналізувати різні форми організації і прийоми керівництва іграми.
14	Самостійне проведення різних видів ігор.	1. Підготувати матеріал до проведення дидактичних і рухливих ігор. 2. Скласти конспект дидактичної і рухливої ігор. 3. Описати результати проведеної роботи.
15 - 16	Спостереження за організацією і керівництвом творчими іграми дітей (в 1 і 2 половину дня).	1.Спостерігати за організацією і керівництвом творчими іграми в першу і другу половину дня. 2.Організація і проведення сюжетно-рольових ігор. 3.Специфіка організації ігор-драматизацій. 4.Прийоми керівництва грою дітей. 5. Самостійне проведення сюжетно-рольової гри.

17	Спостереження за проведенням прогулянки	1. Охарактеризувати структуру прогулянки. 2. Методика проведення різних форм діяльності на прогулянці. 3. Індивідуальна робота з дітьми.
18	Спостереження за організацією самостійної діяльності дітей раннього віку.	1. Обрати групу дітей для спостереження їхньої діяльності. 2. Проаналізувати прийоми керівництва самостійною діяльністю дітей. 3. Проаналізувати умови і наявність матеріалу для самостійної діяльності дітей.
19	Здоров'язберігальне спрямування роботи ЗДО	1. Проаналізувати здоров'язберігальне середовище групи, ЗДО. 2. Засоби фізичного розвитку дітей. 3. Проаналізувати форми роботи з фізичного виховання. 3. Розробити і провести ранкову гімнастику з дітьми.
20	Самостійне проведення режимних процесів в першу половину дня	1. Підготовка практиканта до проведення роботи з дошкільниками. 2. Змістовність роботи в ранкові години. 3. Які методи та прийоми використовувались з метою формування культурно-гігієнічних навичок у дітей певного віку? 4. Роль наочного матеріалу в процесі проведення ігрової діяльності дошкільників. 5. Вміння правильно пояснити правила гри, організувати трудову діяльність.

21	Самостійне проведення режимних процесів в II половину дня	1. Підготовка конспекту та матеріалів для проведення роботи з дітьми. 2. Ефективність методики організації роботи в другу половину дня. 3. Роль наочності та інвентарю в досягненні результату в процесі трудової діяльності 4. Використані видів діяльності на прогулянці та вечірні години.
22	Оформлення звітної документації	1. Підготувати і оформити звітну документацію
	Підсумкова конференція педагогічної практики в дошкільних групах	1. Аналіз та оцінювання звітної документації здобувачів освіти 2. Звіт здобувачів про проведену роботу. 3. Підведення підсумків педагогічної практики.

4. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ ТА ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

4.1 Перелік звітної документації навчальної (організаційно-методичної) практики

I. Оформлення і подання звітної документації:

1. Щоденник педагогічної практики з індивідуальним планом, коротким аналізом проведеної роботи та характеристикою від бази практики.

2. Щоденник педагогічних спостережень освітньо-виховної роботи в ЗДО.

3. Самоаналіз документації ЗДО (*правила внутрішнього розпорядку ЗДО, документація вихователя*)

4. Конспекти режимних процесів в першу і другу половину дня.

5. Конспекти різних видів ігор.

6. Звіт здобувача про роботу під час педагогічної практики.

II. Презентація результатів проходження практики здійснюється на звітній конференції.

Документація повинна бути оформлена на стандартних аркушах білого паперу і подана керівнику практики від МДУ на кафедру дошкільної та спеціальної освіти у папці. Документація може бути подана в рукописному вигляді або надрукована на комп'ютері. Титульна сторінка звітної документації обов'язково має бути в комп'ютерному друці.

Після завершення практики здобувач освіти обробляє зібраний матеріал і складає звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та

нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення.

4.2 Контроль та оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти

Підсумком педагогічної практики є звітна конференція.

Оцінювання результатів проходження практики проводиться з урахуванням результатів діяльності здобувача освіти на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи та інші), його готовності надати допомогу працівникам дошкільного навчального закладу.
- оцінних суджень, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації здобувача освіти;
- самооцінки здобувачем освіти ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи.

За кожен вид педагогічної практики здобувачам освіти виставляється загальна підсумкова оцінка, яка визначається на основі середнього балу за вітчизняною шкалою і виставляється у відомості обліку успішності та індивідуальному навчальному плані здобувача освіти (ІНМС) за двома шкалами оцінювання: національною і шкалою ECTS.

Середньовиважений бал до кожного виду практики визначається на основі середньоарифметичного значення оцінок, отриманих за кожний вид роботи згідно з робочою програмою за національною шкалою, та встановлених для них вагових коефіцієнтів.

Норми оцінювання здобувачів освіти:

Загальна підсумкова оцінка за практику визначається на основі середнього балу за вітчизняною шкалою і виставляється у відомості обліку успішності та індивідуальному навчальному плані студента (ІНМС) за двома шкалами оцінювання: національною і шкалою ECTS.

4.3 Види діяльності та розподіл вагових коефіцієнтів

Види діяльності здобувачів освіти-практиканта	Вагові коефіцієнти
Оцінка за різні види діяльності студента від бази практики (проведення режимних процесів, різних видів ігор, прогулянок та розваг).	0,4
Оформлення і своєчасне подання звітної документації про навчальну пропедевтичну (ознайомчу) практику методисту-керівнику.	0,2
Оцінка від бази практики	0,2
Захист результатів проходження практики на звітній конференції.	0,2

Критерії оцінювання здобувачів освіти

Підсумкову оцінку за практику здобувач одержить після виконання всіх змістових модулів практики, яка оцінюється в 100-бальній системі за такими критеріями:

90-100 балів – А (зараховано)

1. Щоденник оформлено відповідно до поданого у програмі та методичних рекомендаціях зразка, містить щоденну фіксацію виконаної роботи. Зміст записів відповідає сформульованій у програмі практики темі спостережень, розкриває визначені у ній завдання, відображає види діяльності вихователя.

2. Аналіз режимних процесів та занять у щоденнику, відповідає поданим у програмі практики завданням і вимогам, а також відображає закріплення теоретичних знань про вікові особливості дітей відповідного віку й процес формування у студента-практиканта первинних умінь організовувати навчально-виховний процес у групах відповідного віку.

3. Дидактичні матеріали (демонстраційний та роздатковий матеріал, комплекти рухливих та дидактичних ігор тощо), складені згідно з вимогами до дидактичного матеріалу такого типу, якісно виготовлені, охайно і грамотно написані від руки або надруковані.

4. Правильно відображено в таблиці порівняльний аналіз функціональних обов'язків педагогічних працівників ЗДО.

5. Творчо, грамотно написані педагогічні роздуми.

82-89 балів – В (зараховано)

1. Щоденник оформлений відповідно до поданого зразка, у ньому зафіксована робота, яка виконувалася кожного дня відповідно до визначених програмою теми та завдань.

2. У змісті аналізів режимних процесів та занять перелічено всі їхні структурні елементи, однак не скрізь висловлені власні міркування з приводу тих чи інших дій вихователя.

3. Наявний повний перелік звітних матеріалів, але у поданих дидактичних матеріалах є незначні відхилення від вимог до їх оформлення.

4. Грамотно написані педагогічні роздуми.

5. У таблиці порівняльного аналізу функціональних обов'язків педагогічних працівників ЗДО допущені незначні неточності.

75-81 бал – С (зараховано)

1. Оформлення щоденника відповідає вимогам, сформульованим у програмі, записи про виконану роботу достатньо мірою розкривають зміст програмних завдань.

2. Аналіз режимних процесів та занять здійснено за пропонованою схемою, однак у них не відображена особливість організації виховного процесу в групах відповідного віку, не достатньо власних міркувань з приводу доцільності чи відсутності окремих видів роботи, зумовлених специфікою груп відповідного віку.

3. Наявний повний перелік звітних матеріалів, але у поданих дидактичних матеріалах є незначні відхилення від вимог до їх оформлення.

4. У педагогічних роздумах є незначні помилки.

5. У таблиці порівняльного аналізу функціональних обов'язків педагогічних працівників ЗДО не зовсім чітко відображено усі функціональні обов'язки.

67-74 бали – D (зараховано)

1. В оформленні щоденника не витримані всі вимоги структури його оформлення, записи щоденних спостережень поверхові та занадто стислі.

2. Аналіз режимних процесів та занять зводиться лише до констатації їх структурних елементів, відсутні власні міркування з приводу доцільності чи відсутності окремих видів роботи, зумовлених специфікою роботи в групах відповідного віку.

3. Зібраний здобувачем -практикантом дидактичний матеріал відповідає переліку, визначеному програмою; однак у оформленні окремих матеріалів допущено відхилення від вимог, мовні та мовленнєві помилки.

4. У таблиці порівняльного аналізу функціональних обов'язків педагогічних працівників ЗДО не усіх педагогічних працівників відображено функціональні обов'язки.

5. У педагогічних роздумах є значні помилки.

60-66 балів – Е (зараховано)

1. Щоденник спостережень свідчить, що здобувач не пропустив жодного дня практики, дотримувався програмних вимог. Однак записи, зроблені у щоденнику, демонструють часткове або повне невиконання того чи іншого завдання, хоча й відображають усі аспекти діяльності вихователя.

2. У звітній документації є всі дидактичні матеріали, але у їхньому оформленні наявні порушення вимог, трапляються стилістичні та граматичні помилки.

3. У таблиці порівняльного аналізу функціональних обов'язків педагогічних працівників ЗДО не усіх педагогічних працівників відображено функціональні обов'язки.

4. У педагогічних роздумах є значні помилки.

35-59 балів – FХ (не зараховано з можливістю доопрацювання звітних матеріалів і приведення їх у відповідність до вимог програми)

1. Здобувач-практикант має пропуски у відвідуванні занять та режимних процесів групи відповідного віку, про що свідчить відсутність записів у щоденнику. Записи, наявні у щоденнику, мають поверховий та занадто стислий характер, вони не розкривають визначених програмою завдань.

2. Дидактичні матеріали подані у вигляді ксерокопій.

3. У таблиці порівняльного аналізу функціональних обов'язків педагогічних працівників ЗДО не усіх педагогічних працівників відображено функціональні обов'язки.

4. У педагогічних роздумах є значні помилки.

34 бали і менше – F (не зараховано з можливістю повторного проходження практики за індивідуальною програмою)

1. Здобувач-практикант за певних причин не відвідував практику, не допущений до захисту з можливістю повторного проходження практики за програмою, розробленою кафедрою загальної педагогіки та дошкільної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міністерство освіти і науки України. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). Вихователь методист дошкільного закладу. Спец. випуск. Київ, 2021. 12 с.

2. Беленька Г. В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання: [Монографія]. Київ: Світич, 2006. 304 с.

3. Беленька Г. В. Особливості формування професійної компетентності у студентів дошкільного фаху в умовах ступеневої освіти. Наука і сучасність: [Зб. наук. праць НПУ ім. М. П. Драгоманова]. Київ, 2001. Т. 29. С. 26–33.

4. Богініч О. Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри: навч. посіб. / О. Л. Богініч; М-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. 2-ге вид. Київ: НПУ, 2007. 140 с.

5. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 256 с.

6. Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 128 с.

7. Долинна О. П., Низковська О. В. Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільному навчальному закладі. Дошкільне виховання, 2010, № 10. С. 7–15.

8. Закон України про дошкільну освіту. Режим доступу: <http://surl.li/pyet> (дата звернення: 01.10.2023).

9. Крутій К. Л., Погрібняк Н. В. (упоряд.). Збірник законодавчих і нормативних актів про дошкільну освіту. 4-те вид., доп. Запоріжжя: ТОВ «ЛППС» ЛТД, 2005. 336 с.

10. Кідіна Л. М. Психолого-педагогічний супровід

педагогічної практики майбутніх вихователів ДНЗ. Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць. Київ, 2010. Вип. 1 (14). Ч. 2. С. 183–189.

11. Ладивір С. О., Долинна О. П. та інші Виховання гуманних почуттів у дітей / [за наук. ред. Т. Піроженко, С. Ладивір, Ю. Манилюк]. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 168 с. (Серія «Дитина замовляє розвиток»).

12. Лохвицька Л. В., Андрющенко Т. К. Дошкільникам про основи здоров'я: навч.-метод. посіб. 2-ге вид., оновл. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 192 с.

13. Піроженко Т. О. Організація комунікативно-мовленнєвого розвитку дошкільника. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 152 с.

14. Перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання рекомендованого віку МОН України. Режим доступу: <http://surl.li/amwlf>

15. Русин Н. М., Черепаня Н. І., Волошин Н. П. Моторна сфера дошкільника як фактор успішного розвитку дитини. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Педагогіка та психологія: збірник наукових праць / ред. Г. В. Товканець. Мукачево, 2019. Вип. 1(9). С. 178-181.

16. Русин Н. М., Черепаня Н. І., Брецько І. І. "Формування мотиваційного компоненту самоосвітньої діяльності майбутніх вихователів ЗДО. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Педагогіка та психологія: збірник наукових праць / ред. Г. В. Товканець. Мукачево, 2019. Вип. 2(10). С. 108-112.

17. Русин Н. М., Черепаня Н. І. Аквааеробіка як інноваційний напрям фізичного виховання у системі дошкільної освіти."

Міжнародний науковий журнал Освіта і наука / ред. кол.: Т. Д. Щербан (гол. ред.); заступник гол. ред.: Jerzy Piwowski; В. В. Гоблик. Мукачєво-Чєнстохова, 2023. Вип. 1(34). С. 138-145.

18. Черепаня Н. І., Русин Н. М. Педагогічні умови організації фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах дошкільної освіти. Інноваційна педагогіка: науковий журнал. Одеса: Видавничий дім Гельветика, 2021. Вип. 34. Т. 1. С. 161-165.

19. Черепаня Н. І., Русин Н. М. Значення і роль рухливих ігор у розвитку рухової активності дітей дошкільного віку. Інноваційна педагогіка: науковий журнал. Одеса: Видавничий дім Гельветика, 2021. Вип. 41. Т. 2. С. 116-120.

ДОДАТКИ
Додаток А

Схема аналізу режимних моментів

Режимні моменти (прийом дітей, сон, харчування, умивання тощо).

Умови для організації режимних моментів (оточуюча обстановка, єдність вимог).

Методика проведення (використання показу пояснення ігрових прийомів, художньої літератури, контролю, оцінки, прикладу, врахування індивідуальних особливостей тощо).

Прийоми, які сприяють позитивному відношенню до режимних процесів, дотримання гігієнічних вимог.

Використання режимних процесів для вирішення виховних завдань (активності, самостійності, культури поведінки тощо).

Відображення роботи в документації вихователя.

Додаток Б

План-схема спостережень за педагогічним процесом

Правильність планування.

Організація предметного середовища.

Відповідність виконаної роботи календарному плані.

Ефективність вибору методів і прийомів виховання і навчання.

Рівень практичних навичок дітей.

Методи і прийоми мовної і творчої активності дітей, оцінка мови вихователя.

Рівень мовних навичок дітей.

Прийоми індивідуальної роботи з дітьми.

Рівень розвитку самостійної і творчої активності дітей.

Тривалість спостережуваного процесу в цілому і його частин.

Раціональність проведення даного виду діяльності на протязі дня.

Методи і прийоми морального виховання.

Рівень сформованості моральних якостей дітей.

Форми і методи роботи вихователя із іншими спеціалістами.

Виконання програми з розділу за відповідний період.

Додаток В

Схема аналізу дидактичної гри

Ознайомлення дітей із змістом гри, з дидактичним матеріалом, який буде використаний в грі (показ предметів, картинок, коротка бесіда, в ході якої уточнюються знання і уявлення про них);

Пояснення ходу і правил гри. При цьому вихователь звертає увагу на поведінку дітей у відповідності з правилами гри, на чітке виконання правил (що дозволено, що ні);

Показ ігрових дій, в процесі якого вихователь вчить дітей правильно виконувати дії, доводячи, що інакше гра не приведе до потрібного результату (хтось підглядає: коли треба закрити очі і т.д.);

Визначення ролі вихователя в грі, його участь в ролі граючого, болільника чи судді. Міра безпосередньої участі вихователя визначається віком дітей, рівнем їх підготовки, складністю дидактичного завдання, ігрових правил. Беручи участь в грі, педагог направляє дії дітей (порадою, питанням, нагадуванням);

Підведення підсумків гри - відповідальний момент в керівництві нею, так як за результатами, яких діти домагаються в грі, можна судити про її ефективність, про те, чи буде вона з інтересом виконуватися в самостійній ігровій діяльності дітей».

Схема аналізу рухливої гри

За змістом – сюжетна; несюжетна; за характером рухливості – великої, середньої, малої рухливості в залежності від основного руху, який переважає в грі – з ходьбою, бігом, стрибками, лазінням, метанням.

Правильність його у відповідності до вимог «Програми»;
Наявність освітніх і виховних завдань;

Доступність, конкретність, послідовність визначення завдань.

Підготовка вихователя:

Визначення завдань гри;

Добір необхідного обладнання; виготовлення атрибутів, їх кількість, вигляд, доцільність відповідно програмового змісту;

Створення умов для проведення гри: прибирання, зволоження майданчика чи кімнати; розташування обладнання, атрибутів, розмітки для гри.

Підготовка дітей:

Одяг, взуття;

Вивчення текстовок, ознайомлення з поведками звірів, птахів, професій тощо;

Наявність рухових умінь і навичок.

Організація дітей на гру:

Збір на гру відповідно віку дітей (показ: іграшки, сигнал, домовленість про місце збору, допомога дітей, змагання і т. п.);

Розташування дітей для пояснення правил і змісту гри,

Пояснення і закріплення правил гри у відповідності до вікової групи;

Чіткість, конкретність, лаконічність;

Емоційність тону вихователя;

Розподіл ролей, участь вихователя у розподілі ролей;

Роздача атрибутів, залучення дітей;

Початок гри (своєчасність, доцільність сигналів);

Активність дітей в грі, вірність виконання правил, дій, емоційність, дисциплінованість;

Керівництво вихователем грою відповідно до вікової групи;

Регулювання фізичного навантаження на дітей, дозування рухів;

Закінчення гри, кількість повторень, тривалість;

Правильність аналізу.

Виконання освітніх завдань;

Виховні моменти проведеної рухливої гри.

Додаток Г

Питання для аналізу творчих ігор дітей

I. Сюжетно-рольові ігри

Тематика сюжетно-рольових ігор дітей, її відповідальність вимогам програми виховання в дитячому садку.

Аналіз ігрового обладнання /кількість і різноманітність типів готових іграшок, які атрибути виготовлені руками вихователя і дітей.

Рівень ігрових навичок дітей (уміння вибрати тему, розгорнути сюжет гри, розподілити ролі, вміння користуватися іграшками і предметами – замінювачами, характер ігрових дій).

Характер взаємовідносин між дітьми (уміння грати разом, дружно, об'єднання окремих граючих підгруп єдиним ігровим сюжетом).

Керівництво вихователя сюжетно-рольовими іграми (розширення кругозору дітей, пряме і непряме керівництво в ході гри, вміння розв'язати суперечки і встановити доброзичливе відношення між граючими, викликати Інтерес до продовження гри).

II. Будівельні ігри

Умови, створені в дитячому садку для розвитку будівельних ігор (наявність місця для будівництва, наявність конструкторсько-будівельних матеріалів, їх відповідність віку дітей, наявність знань про конструкцію навколишніх предметів, конструкторських умінь і навичок дітей).

Зміст дитячих споруд: передача характерних особливостей об'єктів, складність, міцність, художнє оформлення. Використання споруд в ігровому задумі.

Характер взаємовідносин дітей в грі (напрями керівництва ті ж, що і в сюжетно-рольових іграх).

В ході бесіди з практиканткою вияснити, яка робота була проведена з дітьми в підготовчий, до ігровий період (збагачення знань, виготовлення атрибутів, підбір іграшок).

III. Ігри-драматизації

Тематика ігор-драматизацій, відповідність їх вимогам програми виховання в дитячому садку.

Умови, необхідні для розвитку ігор-драматизацій (знання дітьми літературних: творів, наявність елементів костюмів, декорацій, іграшок, для зображення персонажів літературних творів).

Попередня робота: розгляд Ілюстрацій до літературних творів, робота над образом, участь дітей у виготовленні атрибутів, декорацій.

Рівень ігрових навичок дітей: передача характерних особливостей героїв, виразність мови і рухів, уміння організовуватися з гри, розподілити ролі.

Керівництво іграми-драматизаціями з боку вихователя.

НАВЧАЛЬНА ПРОПЕДЕВТИЧНА ПРАКТИКА

Методичні рекомендації до організації та проведення практики навчальної пропедевтичної для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта / укладачі: Н.І.Черепаня, Н.М. Русин, Н.М.,Л.Є. Понго – Мукачево: МДУ, 2025. – 55 с. (1,12 д.а.)

Тираж 10 примірників

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 6954 від 20.11.2019 р.

Редакційно-видавничний відділ МДУ,
89600 м. Мукачево
вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>